

OPONENTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Mgr. Petry Janské

**Částečný restaurátorský zásah na přiděleném úseku orientální tapety
ze Státního zámku Valtice**

Problematika restaurování orientálních děl na papíře je poměrně komplikovaná a v našich podmínkách ne zcela obvyklá. V zásadě se nejedná o rutinní zásah, který by byl běžně prováděn na restaurátorských pracovištích. Z tohoto důvodu se mi zdá jako velmi rozumné rozhodnutí rozdělit práce na několik etap a let, které umožní dostatečnou přípravu a vyhodnocení jednotlivých kroků před samotným zásahem.

K hodnocené etapě, která zahrnuje průzkum díla, očištění, fixaci barevné vrstvy, přelepení líce, transport do atelieru, sejmutí plátěné podložky z rubu obrazu a očištění od zbytků lepidel nemám výhrady. Práce jsou provedeny pečlivě, před každým krokem byly prováděny zkoušky a teprve na jejich základě byl vybrán vhodný postup, který se mi jeví jako dostatečně vyhodnocený. Je ovšem nutné zdůraznit, že nejkomplicovanější fáze restaurování teprve přijde – doplnění ztrát v ploše, nové celoplošné podlepení, barevné scelení díla a také finální adjustace.

K restaurátorské dokumentaci, která je důkladně zpracována s množstvím průzkumů, které jsou následně interpretovány i s pečlivou fotodokumentací jednotlivých zkoušek mám pouze několik drobných připomínek:

1. Chybí rozbor díla od historika umění z oblasti orientální malby na papíře, který by mohl lépe zhodnotit dataci a původ tapety. (Ve vyhodnocení restaurátorského průzkumu je datace určena podle identifikace buničiny v jedné podlepové vrstvě, ta ovšem může být i druhotná.)

2. Popis tapety je místy až příliš důkladný (týká se zejména popisu jednotlivých figur a scén) a tím dochází k zahlcení čtenáře informacemi, které jsou jasně patrné z fotodokumentace.

3. Fotodokumentace je rozsáhlá s množstvím detailů, ale řazení poněkud nekopíruje textovou část zprávy, takže orientace v textu a fotografiích není plynulá.

4. Dokumentace by mohla také obsahovat důkladnější zhodnocení dochované současné adjustace. Pouze restaurátor během rozebírání díla je schopen maximálně interpretovat jednotlivé vrstvy a vyvozovat z nich pravděpodobnou historii oprav díla. Může odlišit originální součásti od těch druhotných.

5. V části fixace barevné vrstvy byly uvažovány dva typy konsolidantů (vyzina a Tylosa MH 300), roztok vyziny byl zřejmě příliš koncentrovaný a proto výsledky zkoušky s tímto roztokem nebyly příliš uspokojivé. Předpokládala bych tedy, že bude nejprve upravena koncentrace a dále po porovnání výsledků bude teprve rozhodnuto který prostředek použít.

6. Při zkouškách lepidel pro přelep líce obrazu byly hodnoceny dva roztoky (Tylosa MH 6000 a Klucel G). Rozhodnutí použít ethanolvý roztok Klucelu G je podloženo informací, že v případě podlepování díla vodním lepidlem nedojde k oddělení přelepu od líce.

Ovšem Klucel se rozpouští jak v ethanolu tak i ve vodě, takže toto zdůvodnění není relevantní.

7. V okruhu použité literatury je výběr poměrně úzký, jedná se pouze o základní odbornou literaturu z domácí produkce. Chybí zahraniční literatura, kde lze nalézt konkrétní řešení podobné restaurátorské problematiky.

K navrhovaném postupu dalších prací tak jak jsou uváděné v dokumentaci nemám zásadní připomínky a předpokládám, že všechny uvažované kroky budou předem důkladně konzultovány a vyhodnoceny tak jako doposud.

Výše zmíněné poznámky ohledně restaurátorské dokumentace nepovažuji ze svého pohledu za zásadní a celkově hodnotím provedené práce velmi dobře.

Tuto práci doporučuji k obhajobě a klasifikuji jako **v ý b o r n o u**.

V Praze dne 13.září 2010

Jarmila Franková